

bestemmelser, som ere nødvendige. De Tilfælde kan jo nemlig indtræffe, at en Mand ikke er i Stand til at bruge den Fremgangsmaade, som Loven kræver brugt, og de to europæiske Lande, som have de mest udarbejdede Bestemmelser her, bruge to forskellige Fremgangsmaader. I Belgien bruger man at lade Vælgeren ledsage af en anden ind i Stemmerummet og der modtage dennes Bistand. I England bruger man det, at man lader Afmærkningen foretage af Valgbestyrelsen og altsaa i dette Tilfælde paa en Maade ophæver den egentlig hemmelige Afstemning. Den belgiske Fremgangsmaade har en Mangel. I det Tilfælde nemlig, at Vælgeren slet ikke kan komme ind i Stemmekamret — han kan f. Eks. være lam og kan ikke komme omkring uden kørende i Rullevojn, men for øvrigt være rask og fuldstændig aandsstærk, fuldt berettiget til at afgive sin Stemme — saa hjælper det ham ikke, om man vil give ham Hjælp til at komme ind i Stemmekamret. Derfor har Udvalget benyttet begge Fremgangsmaader, baade den belgiske og den engelske, den belgiske i de Tilfælde, hvor den slaar til, og den engelske i de andre Tilfælde. Samme ærede Kollega, som var saa god at tale til mig om et foregaaende Punkt i Lovforslaget, har for øvrigt — ligesom et andet æret Medlem — udtalt en lille Betænkelighed med Hensyn til det, at en Vælger kan ledsages ind i Stemmerummet af en anden Vælger. Jeg henleder dog Opmærksomheden paa, at han ikke kan det, uden at Stemmelisteføreren skønner, at Betingelserne for, at han skal have en saadan Hjælp, virkelig ere til Stede. Jeg nærer ikke stor Frygt for, at dette kunde blive misbrugt, men naar nogen Betænkelighed i denne Henseende er til Stede, skal jeg sørge for, at Udvalget ogsaa tager dette Punkt under ny Overvejelse mellem 2den og 3dje Behandling. — Slutningsafstemningen, efter at der er stemt ved de enkelte Stemmesteder, omhandles i Ændringsforslaget Nr. 15. Der er benyttet Lejligheden til at modtage en Bestemmelse, som kunde have haft sin Plads allerede i den bestaaende Valglov, men som ikke har haft det, nemlig den, at Valgbestyrelsens Formand, naar han fra alle Valglisterførerne har modtaget Meddelelse om, at ingen mere stemmer der, lader Meddelelse derom udgaa til hver Valglisterfører, som da erklærer Afstemningen paa det paa-gældende Stemmested for sluttet. Saa bliver der nemlig et bestemt ydre Mærke for Afslutning ved det enkelte Stemmested,

og derved fjernes de smaa Stridigheder, som ofte have været til Stede om, hvorvidt Afstemningen paa det enkelte Stemmested er sluttet paa den rette Tid eller ej. Stemmelisteførerne skulle sammenbinde de afleverede Stemmesedler og Konvolutter i bestemte Pakker. Hensigten dermed er naturligvis at have Midler til Kontrol med Stemmegivningen senere. Herved har jeg at bemærke, at hvad der er medtaget i Udvalgsforslaget angaaende Kontrolbestemmelser, er atter her kun det, der er fundet praktisk ganske nødvendigt; man gaar andre Steder langt videre, man gaar særlig i England ogsaa til at vedtage specielle Bestemmelser, sigtende til at forhindre Svig fra Valgbestyrelsens Medlemmer. Det, som Kontrolbestemmelserne i Udvalgets Forslag nærmest have for Øje, er at hindre Uorden og Skødesløshed, gennem hvilken der jo aabnes Lejlighed til Svig; men man har ikke optaget meget detaillerede Bestemmelser sigtende alene til at hindre Svig fra Valgbestyrelsens Side. Det er ikke just, fordi vi antage, at den offentlige Moral i Danmark skulde staa højere end i et stort Land som England, men det gaar saaledes med de mindre Lande som vort, at der er en større Ensartethed, de store Modsætninger mellem de forskellige Lag, som findes i de store Lande, ere ikke i den Grad til Stede her, der er større Jævnhed og større Udvisketthed, og man kan med større Rimelighed gøre Regning paa et Milieu af offentlig Moral hos Valgbestyrelsen, end man kan gøre Regning derpaa i et større Land med større Klassemodsætninger og større Partimodsætninger. — De nødvendige Bestemmelser om, hvad der skal gøre en Stemmeseddel ugyldig, findes i Ændringsforslaget Nr. 16. Man har atter her ikke ment at skulle give meget formelle Bestemmelser med Hensyn til Gyldigheden eller Ugyldigheden, men man har sat ret rummelige Bestemmelser. En Stemmeseddel bør derefter kunne tages for gyldig, naar det med Sikkerhed fremgaar, hvem Vælgeren har villet give sin Stemme, og Stemmesedlen i Virkeligheden er en saadan, som skal bruges, og behandles paa en saadan Maade, som den skal behandles paa, og der ikke er sket nogen forsætlig Tilkendegivelse af, hvem der har afgivet Stemme, ejheller forsætlig er givet Stemmesedlen et Særpræg. Jeg skal i den Henseende bemærke, at det vides godt af Erfaringer fra andre Lande, at det er temmelig let for et Parti at give sine Stemmesedler et Særpræg, saa at de navnlig kunne bruges til Valgstatistik og